

De Krauslausmannen Bern f. A. Rüstka,
under hans äret afsänt post genom för
varande poststation uppvisar enligt motbete
för Kraus Föreläsningar 84 och 202 af
varder jämte förberäran utgjort.

Ljusken poststation den 13 Aug 1897.

M. A. Koef

Intryg om omfattningen av posten från större kunder förekommer ofta i akter med framställning om nya poststationer.

Erik Lindgren

Posthistoria från Forshälla och Resteröds socknar i Bohuslän

Förord

I posthistorisk skrift nr 229 har jag kort berört utvecklingen i Inlands Torpe och Inlands Fräkne härader men inte ägnat någon uppmärksamhet åt två från posthistorisk synpunkt intressanta församlingars kommunikationsutveckling, nämligen Forshälla och Resteröd. Ingen av dessa båda grannsocknar hade förmånen att få en poststation i samband med att kronobrevbäringen avvecklades i Bohuslän vid 1875 års ingång. Ändå hette det i målsättningen vid riksdagsbehandlingen 1873, att en poststation skulle öppnas i var socken. Brasklappen "där så behövdes" fanns dock med som ett tillägg till uttrycket "en i var socken".

Jag har funnit båda socknarna vara intressanta exempel på hur det från början tämligen glesa nätet av poststationer kunde kompletteras, när de ekonomiska förutsättningarna var för handen. Det är därför angeläget för mig att redovisa något av kampen för bättre kommunikation i denna del av landet i ett särskilt häfte med något utförligare utdrag ur tillgängliga handlingar än jag brukar göra.

Jag försöker berätta något om utvecklingen, om tillkomsten och avvecklingen av dessa båda poststationer med i första hand berättelser på "gräsrotsnivå". Alla uppgifter är hämtade från handlingar i Postens centralarkiv och personalkort vid regionkontoret i Göteborg.

Naturligtvis är det inte fråga om att beskriva postens utveckling i sin helhet på de olika orterna. Huvudvikten ligger vid tillkomsten med komplettering av föreståndarnas namn. För järnvägspoststationen i Grohed nämner jag dem som formellt hade postansvaret även om själva sysslan överläts på annan i järnvägens tjänst. I Resteröd förenades posten inte med järnvägen.

De båda orterna presenteras i den ordning de fått fasta postanstalter, tidsmässigt sett och således med Grohed först. I citat har jag moderniserat stavningen men inte gjort några ingrepp i texten. Jag är öppen för mina läsares synpunkter på häftet.

Växjö i december 1995

Erik Lindgren

Grohed

Efter framställning av Forshälla sockens kommunalstämma anhöll tf postinspektör Adolf Malmgren i ett brev till poststyrelsen den 9 april 1897 att en poststation skulle få öppnas "i hemmanet Buddeberg inom Forshälla socken i närheten av postlinjen Göteborg-Uddevalla på omkring 0,7 mils avstånd från sistberörda ort med benämning Buddeberg". Till föreståndare föreslogs organisten Sven Olsson.

Den ifrågasatta inrättningen af Poststationen inom Forshälla socken, får jag för det häfsta förorda, såsom warande af behöfvet påskadad såväl beträffande expeditionen för kommunal styrelsen som för den icke ringa betydliga korrespondens som inom denna vidfrakta kommun existerar. Och får jag jemväl förorda kommunalt Buddeberg såsom mest centralt belägen för stationen ifråga. Ljungskile, Hufvudstafta den 6 Juli 1896.
Sven Olsson
Org. i Forshälla Kom. Nämnd.

I Hufvudstafta, då med postadress Ljungskile, bodde ordföranden i Forshälla kommunalnämnd. Han förordade Buddeberg som plats för den önskade poststationen.

Handläggningen drog ut på tiden och rutinmässigt skrev poststyrelsen den 13 juli 1897 till länsstyrelsen. Där tog handläggningen ännu längre tid bl a på grund av kommunikation med kronofogde och länsman. Länsstyrelsen svarade den 18 december 1897 att man ansåg "anledning förefinnes att inrätta en poststation inom Forshälla socken samt att Grohed synes vara den lämpligaste platsen för den ifrågasatta stationen".

Nu förföll tanken på Buddeberg och valet stod mellan Stenevadet och Grohed med skraddaremästaren Carl August Kléen resp gästgivaren Johan Anton Persson i Grohed som aspiranter på befattningen som föreståndare. I postinspektionens andra framställning, daterad den 7 februari 1898, från-

Frejdbetyg.

Sida i Förs.-boken 36

1. Att Organisten Sven Olsson från Buddeberg Nedra,
2. född den 17 November år 1855 (femtiofem),
3. åtnjuter medborgerligt förtroende,
4. _____
5. betygar Forshälla församling i Gäddbores och Bohus län
6. den 3 April år 1897

Sven Olsson
—Kyrkoherde V. pastor Komminister—

Det fanns flera sökande till befattningen som poststationsföreståndare i Grohed. Bland dem som inte kom ifråga finner vi organisten Sven Olsson. På den tiden åtföljdes ansökningarna av frejdbetyg.

gicks sålunda tanken på att förlägga en poststation till Buddeberg och man höll på Grohed med Anders Persson som föreståndare. Denne antogs av poststyrelsen och poststationen öppnades den 1 april 1898.

Postinspektionen hade dessförinnan haft många handlingar att gå igenom för att kunna ta ställning till endera av de olika uppfattningar som fanns om var poststationen skulle ligga. Bland handlingarna fanns flera brev från berörd länsman och från kronofogden i Inlands fögderi med säte i Kungälv. Den sistnämnde skrev i sitt brev till länsstyrelsen den 9 december 1897 bl a följande:

"Då frågan om inrättande av poststation inom Forshälla socken först förekom, föreslogs hemmanet Buddeberg såsom lämpligaste platsen, vilken plats ock, då svårigheter mötte för stationens förläggande till Grohed, av mig vitsordades. Sedan emellertid röster höjts inom Resteröds socken om, att vid inrättande av poststation inom Forshälla socken, i fråga om platsen för densamma hänsyn borde tagas även till Resteröd samt såsom den mest passande platsen föreslagit hemmanet Stenevadet, har jag vid betraktande av att genom stationens förläggande dit även Resteröds socken skulle hava mera direkt nytta av poststationen än om den vore förlagd till Buddeberg samt kronolänsmannen i häradet, den där ojämförligast har största korrespondensen, om stationen förlades till Stenevadet, skulle få mera nytta därav, funnit mig föranlåten att, med frångående av mitt första förslag, föreslå Stenevadet, så mycket mer, som denna plats ligger alldeles utmed allmänna landsvägen, då däremot det till poststation föreslagna hemmanet Buddeberg, såsom jag i ett föregående yttrande anmärkt, är beläget ett gott stycke från landsvägen.

För de personer inom Forshälla socken, som mest anlita posten, synes det dessutom vara likgiltigt, om poststationen förlägges till Buddeberg eller Stenevadet.

Grohed har jag dock, vilket jag även i mitt första yttrande omnämnde, alltid ansett för ojämförligt bästa platsen för förläggandet av en poststation inom Forshälla socken, och sedan det hinder, som därför förut mött, numera till stor del bortfallit, i det att gästgivaren å Grohed J A Persson sedermera förklarat sig villig att för samma summa, som den föreslagna poststationsföreståndaren i Stenevadet begärt, eller 200 kronor om året, åtaga sig befattningen, får jag på det kraftigaste tillstyrka, att en blivande poststation för Forshälla socken förlägges till Grohed. Platsen är därtill ovedersägligen den mest lämpliga, vilket ock kronolänsmannen i häradet och poststationsföreståndaren i Ljungskile vitsordat. Alldeles invid gästgivaregården ligger häradets tingsställe, varjämte därifrån leder en bygdeväg ned till de vid sjön belägna hemmanen inom socknen. Dessutom går en annan väg, med utgångspunkt från allmänna landsvägen på obetydligt avstånd från Grohed, förbi Forshälla kyrka genom socknens bördigaste delar - Forshälla- och Solbergadalarna - upp till övre delen av socknen, den s k skogsbygden, varjämte samma väg kommer att skäras av den föreslagna väg, som nästan parallellt med allmänna landsvägen

Om Skräddaremästaren Carl August Kléen
i Stenevadet inom Forshälla socken förklarar
det ha varit villig att åtaga sig skötandet af
en förelaggen poststation inom Forshälla socken,
därest en sådan inrättades i Stenevadet, samt att
han kommer att till Kong. Generalpoststyrelsen ingifva
ansökan dertill, får jag, på begäran, till bevis
meddela, att jag äroo såväl hemmanet Klein, samt
den äroo ägaren orloa vil anses, för stor nödsor-
hel och nödvändighet härunder såväl i goda ekonomiska
vicks stadd försum, juvel kompetent att kunna
sköta en dylikt syssla, som platsen, der han
bor, Stenevadet, är iske juvel så centralt be-
läget - hord mera delen af Forshälla socken angår -
för en poststation som Grohed så dock ^{flögt} tillräcka
än af Kommunningsmannen i sagda socken
förordade hemmanet Buddeberg.
Sålunda förklarar härmed Kommunningsmannen
den 7 November 1898.

Det var inte ovanligt att de, som önskade bli poststationsföreståndare, fick stöd från olika håll. Skräddaremästaren Carl August Kléen kom dock inte i fråga, då man inte valde hemmanet Buddeberg till plats för poststationen.

genomlöper övre delen av socknen samt utmynnar vid allmänna landsvägen, som leder genom Hjärtums socken. Att sålunda Grohed, som så att säga utgör sammanknytningspunkten för de flesta av vägarna inom Forshälla socken, är den mest passande platsen för en poststations anläggande inom socknen, torde vara utom allt tvivel.

Vad beträffar att vid inrättandet av poststation i Buddeberg 50 kronor årligen

skulle inbesparas, så torde den större inkomsten för postverket genom stationens förläggande till Grohed samt befolkningens i södra delen av Forshälla socken och Resteröds sockens befolknings större nytta av en station i Grohed fullt uppväga detta förhållande".

Belingsystemet påverkade ofta platsen för en önskad poststation, men i detta fall fann man det sålunda värt en femtilapp om året att välja den för de flesta parter bästa platsen, samtidigt som man kunde ta hänsyn till grannförsamlingens behov av postkommunikation. Som framgår av det följande ansågs det ändå nödvändigt att komplettera poststationen med lantbrevbäring. Handlingarna avslöjar emellertid också att det funnits andra krafter med i spelet, som man säger ibland.

Förre kontraktsprosten N P Andersson i Forshälla pastorat, vilket då liksom när detta skrivs omfattade Forshälla, Resteröds, Ljung och Grinneröds församlingar, skrev sålunda den 24 oktober 1896 ett brev till poststyrelsen för att visa sin ovilja mot att en poststation över huvud taget kom till stånd. Ur hans brev gör jag följande citat:

"Sedan det kommit till min kännedom, att ordföranden i Forshälla Sockens kommunalstyrelse anordnat en petition om inrättande av en poststation inom Forshälla socken, så anser jag mig böra och kunna fästa uppmärksamheten på obehövligheten av en sådan.

Enär denna kommun gränsar alldeles intill Uddevalla, varifrån post nästan dagligen utsändes till Forshälla prästgård och där ankomna postförsändelser söndagligen uppläses från predikstolen och omedelbart tillhandahålles resp adressater och av dem avhämtas,

enär en poststation ej belägen helt nära allmänna farvägar utan avlägsen skulle vara till föga gagn och nytta för allmänheten, som så långt man kan minnas tillbaka i tiden, varit fullt belåten att i prästgården avhämta sin post,

enär här finnes blott 2 à 3 personer som hava någon egentlig korrespondens och

enär en poststation skulle förorsaka Statsverket en onödig kostnad och enär Postmästaren i Uddevalla, som jag vet avstyrkt bifall till det gjorda förslaget,

så hemställer jag, huruvida det kan finnas skäl att lämna bifall till den framställda petitionen".

Den gamle prosten ville bevara allt vid vad som varit vant men hade inte mer att säga till om än andra berörda korrespondenter. Troligen hade hans tanke att lägga sig i ärendet kommit till länsmannens kännedom, innan prosten hade plitit ner sina rader. Länsmannen ville uppenbarligen mota Olle i grind och gjorde i sitt remissyttrande på sex sidor, daterat den 12 oktober 1896, också uttalanden som pekar på bristen i den form av postservice i kyrkan, som tillämpades och som varit vanlig på svensk landsbygd under många decennier. Länsmannens yttrande visar rätt klart hur han (och kanske många med honom) upplevde den rådande postservicen. Jag finner det därför värdefullt att även lämna utrymme åt ett längre citat av hans brev:

"Såsom nu är ställt med postförhållandena måste alla inom Forshälla socken göra en resa till Uddevalla för att avlämna eller avhämta brev och tidningar, därest ej postkontoret, såsom delvis äger rum, sänder posten till gästgivaregården Grohed, varest postiljonen såväl avlämnar som mottager brev; men detta sker endast till de personer, som äro boende i närheten av Grohed. Till andra personer inom socknen brukar breven avsändas med kyrkoherdens post till Forshälla kyrka, där de ofta få ligga 8 dagar och på söndagarna kungöras från predikstolen vilka som hava brev att hämta; då nu, oaktat breven icke alltid avhämtas, är det icke ovanligt att de kunna få ligga ännu längre utan att komma adressaten tillhanda. Utom den oskäligt långa tid en dylik postbefordran förorsakar är det helt naturligt förenat med risk att breven på ett eller annat sätt förkomma, ty varken gästgivaren å Grohed eller kyrkoherden äro skyldiga och således ej ansvariga för att alla ditkommande brev komma adressaterna tillhanda. Det tillgår (åtminstone på Grohed) nu så att postiljonen avlämnar breven, vilka av den person, som mottager dem, läggas på bordet i hållstugan och sålunda äro tillgängliga för alla dem, som besöka gästgivaregården. Att detta är oegentligt torde väl inses. Isynnerhet för tjänstemännen och kommunala myndigheter är av stor vikt att ändring i nuvarande förhållanden sker. Posten från mig till tvenne fjärdingsmän och två kommunalordförande samt ofta även pastorsämbetet, även om den adresseras till Uddevalla eller Ljungskile, avlämnas av postiljonen oftast på Grohed och det har hänt såväl att denne glömt avlämna brev, som att sådana på Grohed förkommit. Men vem bär ansvaret? Ingen. Skulle återigen breven bliva kvarliggande på postkontoret i Uddevalla, så bleve följden den, att post ej avhämtades oftare än en gång i veckan (möjligen vid något tillfälle två gånger) och vad särskilt tjänsteposten beträffar skulle en väsentlig rubbning i den erforderliga expeditionen av tjänstesaker uppstå".

Här bör kanske tilläggas att den åsyftade postiljonen var den som körde den då befintliga åkande posten mellan Uddevalla och Göteborg tre gånger i veckan. Denna kontakt med omvärlden utnyttjades inte så mycket, eftersom det var känt att brev kunde försvinna i brist på tillräckliga säkerhetsåtgärder och avsaknad av ansvarig postvårdare i Grohed.

Länsmannen berörde också det faktum att postmästare Johan Bergius i Uddevalla hade avstyrkt framställningen om en poststation inom Forshälla socken. Det ligger nära till hands att tro att länsmannen hade rätt när han bland annat skrev följande:

"Vad slutligen angår Postmästaren Bergii avstyrkan av inrättande av poststation inom Forshälla socken, så är troligt att han av flera skäl helst såge, att så ej bleve fallet, icke minst därav att han möjligen gör en ekonomisk förlust på försäljning av frimärken; men varken detta eller de skäl han i sitt yttrande till Postinspektionen åberopat, bör läggas till grund för avslag av kommunalstämmans anhållan. Inom socknen, som enligt vad sökandena uppgiver, har över 3000 invånare, äro, utom den jordbrukande befolkningen och sjöfarande, bosatta flera tjänstemän såsom tvenne präster,

flera skollärare, klockare och kommunala myndigheter ävensom en del handlande och hantverkare mm, som alla hava större eller mindre korrespondens och för vilka poststation å Grohed skulle vara särdeles välkommen".

Men länsmannen var inte heller okritisk till vad som framförts i kommunalstämman framställning och tillfogade följande:

"Att de flesta församlingsmedlemmar 4 å 5 gånger i veckan hava personlig förbindelse med Uddevalla, som ligger 0,9 nymil från Grohed och 1,5 nymil från Ljungskile, tror jag mig kunna påstå vara överdrivet, ty merendels besöka de staden uteslutande på fardagarna, som äro varje onsdag och lördag, och oftast endast en gång i veckan".

88 2.

Stämman beslutade, att hos Kungl. Generalpoststyrelsen göra ansökan om inrättande af en poststation inom socknen, hvar till stämman ansåg en lämplig plats såväl med afseende å postrespektitionen som för öfrigt af lokala förhållanden vara den del af hemmanet Buddenberg, som innehafves af Organisten Sven Olsson.

Och uppdrog stämman åt sin ordförande att hos oförannämnda styrelse för kommunens räkning intämma ifrågasättande ansökan, samt i sammanhang därmed närmare utveckla behövet af en afredda stationen.

Såsom ofruan

S. J. Thander
Stämans ordförande

Uppläst i Forshälla kyrka den 25 Maj 1896 af
Ludv. Olsson

Det gick närmare två år efter att kommunalstämman i Forshälla hade tagit upp frågan om en poststation, innan den förverkligades.

Länsstyrelsens brev till poststyrelsen den 18 december 1897, över vilket postinspektionen i Göteborg fick yttra sig, torde ha varit avgörande för beslutet om var den nya poststationen skulle placeras.

W. 7378
1896
Könungens Befallningshafvande
Göteborgs och Bohus län.
Landkausillet.
Inkom till Postinspektionen i Westra Postdistriktet
22 DEC. 97
D. Nr. 534
Komm. den 20 DEC. 1897
Kommittens till Postinspektören i Westra Distriktet
för afgiffrande af vidare yttrande i ämnet, med anledning af
innehållet i nedanstående skrifvelse med derind förade bilaga.
Som ofruan
H. J. Thander
Kungl. Generalpoststyrelsen

Med anledning af Eder skrifvelse den 13 sept. lidne juli rörande en af Forshälla sockens kommunalsamman, genom dess ordförande, hos Eder gjord framställning om inrättande af poststation inom Forshälla socken har Koningens Befallningshafvande ansett sig böra i ärendet införda kronofogdens i Inlands fogderi yttrande, hvilket Koningens Befallningshafvande får härhos öfverlemnas jemte renissakten samt en till Eder stäld skrifvelse från Krontämrarna i Inlands Frälsve härad afvensom ett protokollsutdrag från Reskinds sockens kommunalstämman, derind Koningens Befallningshafvande, på grund af hvad kronofogden i sitt yttrande framhållit, anser det anledning förefinnas att inrätta en poststation inom Forshälla socken samt att Grohed synes vara den lämpligaste platsen för den ifrågasatta stationen. Göteborg å Landtkausillet den 18 december 1897

H. J. Thander

Brevbäring

Diskussionen om den lämpligaste platsen för en poststation inom socknen närde också tanken på en distributionslinje för dem som fick lång väg från sina hem till poststationen. Kronofogden i Inlands fögderi skrev sålunda i sitt remissvar till länsstyrelsen den 9 december 1897 avslutningsvis följande:

"I sammanhang härmed får jag förorda kronolänsmannens i häradet förslag om inrättande av gångpost, ty om ock genom poststations inrättande inom Forshälla socken ett stor behov avhjälpes, är dock Forshälla socken så vidsträckt, att gångpost mer än väl behöves isynnerhet för skogsbygderna och de längst bort belägna delarna av Resteröds socken."

Någon eventuell poststation också inom Resteröds socken fördes inte på tal vid detta tillfälle. Men den av länsmanen framförda frågan om en gångpost togs upp vid en extra kommunalstämma i Forshälla kyrkas sakristia den 24 april 1898, när poststationen var bara drygt tre veckor gammal. Jag gör följande utdrag ur stämmoprotokollet, där det framgår att initiativet till "gångposten" hade tagits av länsmanen:

"Vid föredragande av detta ärende vitsordades enhälligt såväl önskvärdeheten som behovet av ifrågavarande brev bäring; och gillades i huvudsak det förslag härtill som av kronolänsmannen i orten avgivits. Dock uttalades enhälligt den önskan, att postbudet, för att så mycket som möjligt och lämpligt är, tillgodose allmänheten, borde på väg från Länsmanskontoret till Å i Forshälla socken, i stället för att utmynna vid Ödsmål, vilket hemman för övrigt är beläget i poststationens närhet, utsträcka vägen från Å till fjärdingsmannens hemman i Strand, där posten kunde avlämnas till de av Länsmanen omnämnda hemmanen, samt vidare över Västerlig, Dramsvik, Berg och Röd till Buslättis skolhus, samt vidare på återvägen till Houva, Långehed och Bua. På denna linje kunde posten lämpligen avlämnas utom hos fjärdingsmannen i Strand, även hos Häradsdomaren Thore Ohlsson i Berg, i Buslättis skolhus samt hos lantbrukaren B Olsson i Houva. Och ansåg stämman därjämte, att behovet bleve någorlunda tillfredsställt, om postbudet på denna linje fortskaffade posten endast två dagar i veckan, t ex onsdagar och fredagar, enär denna del av socknen bleve likställd med förslaget för östra distriktet, och den fördelen därjämte vunnes, att postbudet finge göra sin rond under dagen".

Det skulle gå nära nog ett helt år efter kommunalstämman, innan ärendet var så pass utrett, att postinspektionen i Göteborg ansåg sig kunna redovisa det till poststyrelsen. I ett brev den 6 februari 1899 uttalade postinspektör Adolf Malmgren "att orten i fråga synes mig vara i verkligt behov av förbättrad postkommunikation". Han föreslog inte mindre än fyra lantbrevbärningar, nämligen

en med två veckoturer på en ca två mil lång ringlinje från Groheds poststation över Stenevadet, Vägeryr (Dahlbergs bostad) - kronolänsmansbostället i Resteröd - Raneberg - Å - Strand (fjärdingsmannens bostad) - Västerby - Dramsvik - Berg - Röd - Holmen - Buslätt (skolhuset) - Houva - Långehed - Bua och åter till Groheds poststation,

en med tre veckoturer fram och åter på den ca 3 km långa sträckan från Groheds poststation över Stenevadet och Vägeryr till kronolänsmanskontoret i Resteröd,

en med två veckoturer på en 2,5 mil lång ringlinje från Groheds poststation över Konungsberg, Forshälla prästgård, Forshälla skolhus, Huvudtofta, Backens skolhus, Vassbo, Rånne skolhus, Hede, Solberg, Koppungen, Buddeberg och åter till Groheds poststation samt

en med en tur i veckan fram och åter på den 7 km långa sträckan från Groheds poststation över Konungsberg, Forshälla prästgård och Forshälla skolhus fram till Huvudtofta vid den senast nämnda ringlinjen.

Det blev således ett mycket omfattande distributionsnät med postgång på olika veckodagar så att många platser kom i åtnjutande av ganska frekvent postgång. Poststyrelsen godkände postinspektionens förslag och lantbrevbärningarna började med april månads ingång 1899. Johannes Larsson från Vägeryr fick avtal om de två först uppräknade linjerna, den första med en ersättning av en krona per tur och den andra med 50 öre per tur. Två avtal tecknades också med Olof August Olsson i Buddeberg, det ena avseende kr 1:50 per tur för den tredje linjen och det andra avseende 75 öre per tur för den fjärde linjen. I avtalen fanns en passus om att de skulle vara bindande åtminstone till 1902 års utgång.

Lantpoststation - järnvägsstation

Under drygt nio år fick de sockenbor i Forshälla, som inte kunde betjänas av lantbrevbärarna, besöka Groheds gästgivaregård för sina postärenden. Den nyöppnade järnvägsstationen vid bohuslänska längdbanan ansågs vara en bättre plats för poststationen. Dit flyttades den med järnvägens Per Olof Molin formellt som föreståndare från den 1 juli 1907.

Kombinationen post- och järnvägsförmedling passade honom inte helt bra och från den 12 september 1909 fick kontorsbiträdet Gustaf Emil Friedler rycka in för honom tills tjänsten besattes med en ny chef den 1 april 1910, Carl Frithjof Johnsson, följd efter tre år av stationsföreståndaren Sven August Andersson. Denne hade varit föreståndare för poststationen i Orrekläpp under tre år och blev nu kvar i Grohed till 1931 års utgång. Den fortsatta chefslängden visar Lars Oskar Johansson (1932-1935) och Gustaf Edvard Jacobsson från oktober 1935 till den 17 mars 1943, då han drabbades av samma öde som Per Olof Molin. Efter en lång vakans blev Fritz Emil Ernfrid Nilsson ordinarie chef från och med november 1944, följd av Carl Waldemar Levin i april 1948. Han hade erfarenhet av motsvarande arbetsuppgifter i Skällsäter och Orrekläpp.

Erik Gunnar Ekholm trädde till den 1 december 1959 och när han förflyttades till Åled efter knappt två år, blev Nils Edgar Rudin föreståndare. Han fick uppleva poststationens indragning med maj månads utgång 1966.

*Under övervakande af Kungl. Styrelsens
skrifvelse den 11 september 1906, No: 1287/2008
Fræstikbyrå, har jag härjämte varit sammant
afvarnande medis daron, att gästgivarer J.O.
Persson medgifvit, att det snellan. Kungl.
Styrelsen och honom den 15 februari 1898
afslutade kontrakt om poststationens i Grohed
handhavande må, utan foregående uppsäg-
ning, upphöra att gälla samtidigt med post-
stations öppnande vid Grohed blifvande
järnvägsstation. Postkontoret i Uddevalla
den 10 oktober 1906.*

A. J. Jönsson

Avtalet mellan Posten och gästgivare Persson var så utformat att han utan vidare kunde skiljas från sin tjänst som poststationsföreståndare, när en järnvägsfunktionär kunde anlitas för posttjänsten.

Resteröd

Det är troligt att framgångarna för invånarna i Hjärtums socken att få en poststation i Hasteröd (1902) i någon mån påverkade sockenborna i Resteröd att också få bättre service än den som de åtnjöt genom lantbrevbäring från Grohed. Något som i ännu högre grad satte fart på önskemålen, det var järnvägen.

Visserligen var någon annan station än den i Grohed inte påtänkt på delsträckan mellan Ljungskile och Uddevalla, när järnvägsstyrelsen informerade poststyrelsen om järnvägen i ett brev den 17 maj 1907, men så småningom kom en hållplats till stånd i Resteröd. Den var emellertid inte lämplig att kombineras med en poststation.

Vid en extra kommunalstämma med Resteröds socken i kyrkan den 14 maj 1912 beslöt man "att hos vederbörande göra framställning om inrättande av postanstalt å anhalten Resteröd å Bohusbanan, sedan nu lämplig person, boende alldeles därintill, förklarar sig villig förestå den och ett stort behov av förbättrade postförhållanden inom kommunen förefinnes. Att till vederbörande ingiva en skriftlig framställning och förslag därom samt i övrigt vidtagna nödiga åtgärder utsågos herrar Ernst Börjesson i Vägery och handlanden Elis O Johnsson i Resteröd".

De utsedda tog god tid på sig och inte förrän den 20 februari 1914 daterade de det brev till postmästaren i Uddevalla som ingick i deras uppdrag. De framhöll som främsta skäl för ansökan "att Groheds poststation ligger för den allra största delen av Resteröds befolkning så långt avlägset som 3/4 ända till 1 mil och vad värdeposten beträffar är det som saken nu förhåller sig alldeles omöjligt att få den på mindre än 3 dagar, såvida man ej själv vill gå eller köra den långa vägen, och så till på köpet kanske kommer 1 à 2 minuter för sent, då det endast svaras, att man får återkomma till nästa expeditionstid".

Häri ligger det sorgliga faktum att föreståndaren för poststationen i Grohed, som sedan 1907 fanns i järnvägsstationen, tycktes vilja hänvisa till skylten om expeditionstider för posten, även om han fanns på plats och kunde utföra postförmedling lika väl som järnvägsförmedling. Men de sökande hade naturligtvis andra skäl för sin framställning och postmästare Axel Bengzon i Uddevalla hemställde vid ärendets vidareexpedition att en poststation skulle få öppnas i Resteröd. Under den fortsatta utredningen konstaterade kronolänsmannen bl a, "att Groheds station ligger för Resteröds socken samt södra och delvis västra delen av Forshälla socken bra avlägset och för långt från nya allmänna landsvägen, då däremot Resteröds anhalt, varest alla tåg stanna, är beläget endast cirka 40 meter från landsvägen och ganska centralt för ovannämnda orter".

Efter utredning kunde postdirektionen i Göteborg redovisa ärendet till poststyrelsen i ett fyra sidor långt maskinskrivet brev den 9 juni 1914. Det byggdes utöver med den inkomna framställningen också upp på det faktum, att lantbrevbäraren på linjen Grohed-Resteröd-Raneberg-Grohed hade sagt upp sitt kontrakt. Intressant är emellertid också, att man vid den tiden tog hänsyn till de postkunder som betraktades som tillfälliga, i detta fall sommargästerna:

"Resteröds socken är ganska tätt befolkad, varjämte sommartiden ett avsevärt antal badgäster vistas därstädes, särskilt vid Raneberg, 3 km väster om kyrkan. Avståndet från kyrkan till poststationen i Grohed är omkring 5 km och avståndet till Ljungskile poststation ungefär lika långt. Socknens persontrafik å järnvägen går så gott som uteslutande över Resteröds hållplats, vadan en dit förlagd poststation skulle synnerligen underlätta postutväxlingen".

Postdirektionens redovisning omfattade också ett förslag att dela upp lantbrevbäringen Grohed-Resteröd på två nya ringlinjer, den ena från Resteröds blivande poststation över kronolänsmanskontoret, Raneberg, Å, Strand, Ödsmål och Groheds gästgivaregård samt åter till Resteröd och den andra från Groheds poststation över Hova, Buslätt, Holmen, Röd och Berg till Dramsvik samt åter till Groheds poststation via Timmerås, Lerbo och Långehed. På de båda linjerna föreslogs lantbrevbäring bli fullgjord fyra gånger i veckan.

Men badgästerna skulle enligt förslaget också hugnas med lantbrevbäring: "Med avseende å de talrika sommargästerna vid Raneberg och trakten utmed kusten norr därom anses däremot behöfligt, att under månaderna juni-augusti lantbrevbäring äger rum å en ringlinje Resteröds poststation - Raneberg - Å - Haljersöd - Resteröds poststation två gånger i veckan, nämligen de dagar, då lantbrevbäring icke besörjes å den föreslagna längre linjen över Ödsmål. Härigenom skulle även kronolänsmannen fortfarande under sommaren bliva betjänad med lantbrevbäring sex dagar i veckan".

Postdirektionen redovisade i en kalkyl, att kostnadsökningen vid föreslagen omreglering av lantbrevbäring samt inrättande av en poststation i Resteröd skulle stanna vid kr 283:20 per år, varav 200 kr utgjorde arvodet till poststationsföreståndaren. Vid föredragning den 27 juni 1914 biföll poststyrelsen framställningen för tillämpning från den 1 juli. Husägaren Carl Olof Isberg antogs till poststationsföreståndare. Kontraktet om den omreglerade lantbrevbäringen med utgång från Resteröd tecknades också med Carl Olof Isberg, medan den dittillsvarande lantbrevbäraren Karl Oskar Olsson fick teckna ett nytt kontrakt för den från Grohed utgående linjen.

När Carl Olof Isberg avgick den 1 april 1942, överfördes kontraktet om poststationen på Inger Viola Andersson, som blev den siste föreståndaren för poststationen i Resteröd. När poststationen drogs in med maj månads utgång 1969, fick hon tjänst som postbiträde i Ljungskile.

№ 7075
KUNGL.
JÄRNVÄGSSTYRELSEN
—
Trafikafdelningen.

K. O. Andersson
1914 JUNI 1917

✓ Ref. S. N. N. = 7225/1917
Till kungl. Generaipoststyrelsen.

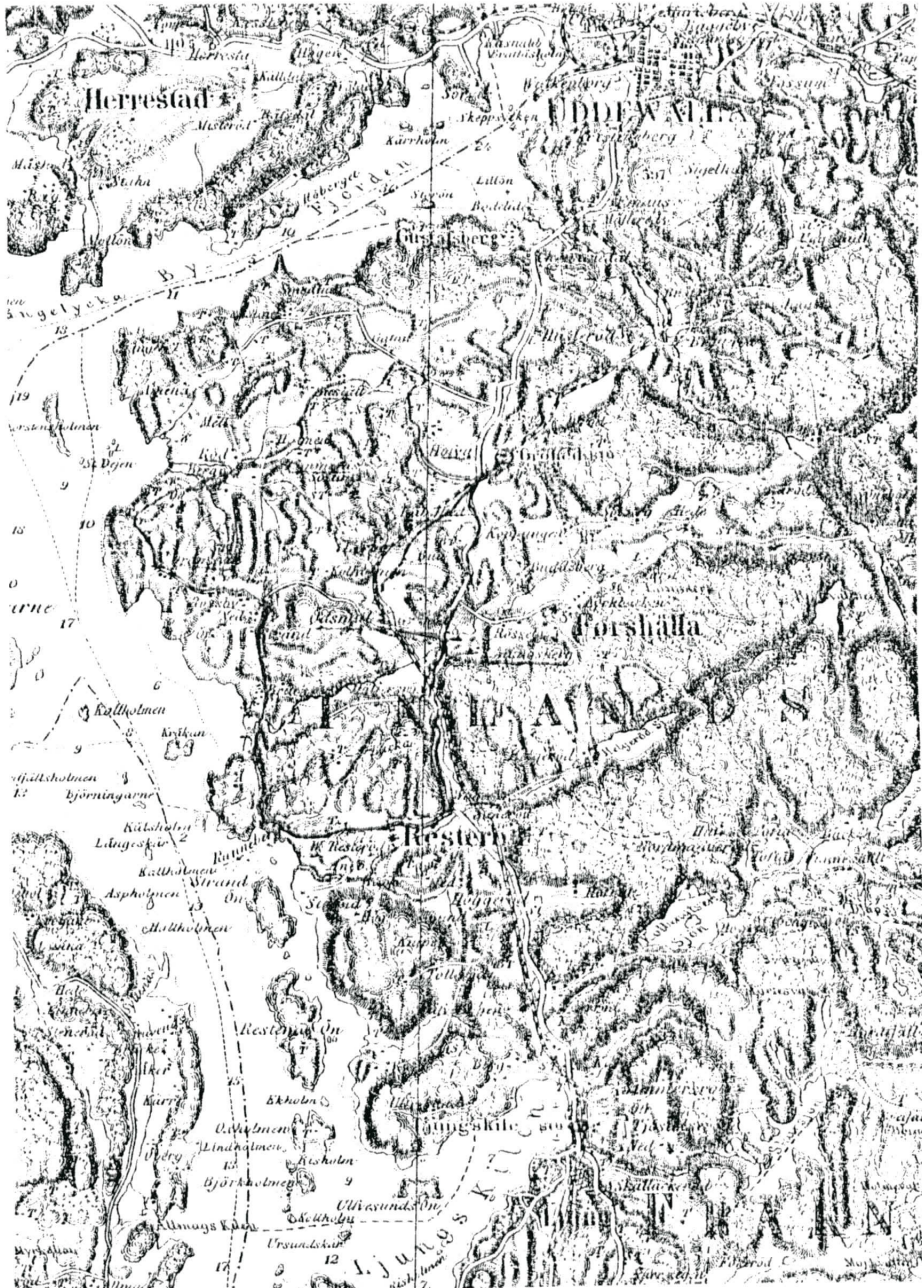
X) Andri Erlöfson
meddelande
fr. Järnvägsstyrelsen
d. 22/5 1917.

Kungl. Järnvägsstyrelsen får härigenom äran meddela, att statsbanelinjen Tingstad-Ljungskile med där belägna stationerna ^(Tingstad, Säfve, Ytterby, Jörlanda, Stenångsund, Svenshågen och Ljungskile äfven-) som linjen Ljungskile-Uddevalla med stationen Grohed komma att öppnas för allmän trafik, förstnämnda linje den 1 inständande juni och den sistnämnda under loppet af samma månad vid tidpunkt, som framläses kommer att delgifvas Eder. Stockholm den 17 maj 1907.

— *Arvid Carlsson*

— *Carl Corin*

Någon station var inte påtänkt i Resteröd, när järnvägsstyrelsen informerade poststyrelsen om bl a delsträckan Ljungskile-Uddevalla på den nya järnvägen mellan Göteborg och Uddevalla.

Postdirektionens utredning om den föreslagna poststationen i Resteröd åtföljdes av detta kartklipp.